

Metodický manuál safeguarding

Český svaz karate z.s.

Kyjovská 1983/1, Krč

142 00, Praha 4

IČ: 00540897

www.czechkarate.cz

Český svaz karate (ČSKe) se zavazuje vytvářet a udržovat bezpečné sportovní prostředí („Safe Sport“), které je respektující, férové a bez jakýchkoli forem neúmyslného násilí (harassment & abuse). Cílem je chránit zejména děti a mládež, ale i dospělé sportovce, trenéry, rozhodčí a další osoby účastníci se činnosti ČSKe.

Nulová tolerance vůči:

- psychickému nátlaku a ponižování
- fyzickému násilí
- sexuálnímu obtěžování a zneužívání
- zanedbávání péče
- kyberšikaně a zneužívání online prostoru,
- zneužití moci v jakékoli roli (trenér, funkcionář, starší sportovec, zdravotník apod.).

Působnost (koho a kde se politika týká):

- sportovci (včetně dětí), trenéři, rozhodčí, doprovod (rodíče, manažeři, fyzi, lékaři), pracovníci a dobrovolníci
- akce ČSKe (soustředění, soutěže, školení, reprezentační akce, zahraniční výjezdy)
- klubové prostředí, pokud je klub členem/partnerem aktivit ČSKe
- online prostředí (sociální sítě, chaty, skupiny týmu, sdílení fotek/videí)

Definice zakázaného jednání: (non-accidental violence)

Psychické násilí / psychické zneužívání

Ponižování, zastrašování, izolace, vyhrožování, křik, manipulace, infantilizace, dlouhodobé ignorování, záměrné shazování výkonu či osoby.

Šikana (bullying): opakované ubližování v nerovném vztahu (síla, popularita, postavení)

Hazing: „přijímací rituály“ s ponižováním, nátlakem, alkoholem/sexuálním podtextem apod.

Kyberobtěžování: urážky, vydírání, šíření pomluv, sdílení intimních materiálů, sexting, „sextortion“

Fyzické násilí / fyzické zneužívání – bití, kopání, pálení, úmyslné ubližování, ale i vynucený nevhodný trénink (např. při zranění, neadekvátní zátěž věku), nucení k alkoholu, dopingovým praktikám

Pozn.: „Tvrdý trénink“ není omluva – profesionálně vedená příprava musí být přiměřená věku, zdraví a výkonnosti.

Sexuální obtěžování a sexuální zneužívání – Jakékoli verbální či fyzické chování sexuální povahy, které je nevídané, vynucené, zmanipulované nebo kde nelze dát platný souhlas. Zahrnuje i grooming (postupné „navazování vztahu“ za účelem zneužití).

Zanedbávání (neglect) - Nezajištění minimální péče a bezpečí osobou, která má povinnost péče (trenér, vedoucí, doprovod): ignorování zdravotního stavu, rizik, únavy, bezpečnosti, potřeb nezletilých.

Základní principy Safeguardingu v ČSKe:

1. Bezpečí před výkonem – zdraví a důstojnost mají prioritu.
2. Prevence – vzdělávání, jasná pravidla, kontrola prostředí.
3. Povinnost reagovat – každý má odpovědnost jednat při podezření na zneužití.
4. Zvláštní ochrana nezletilých – vyšší standard péče a dohled.
5. Spravedlivý proces – ochrana oběti i práva na férové vyšetření, prevence křivých obvinění.
6. Důvěrnost – informace se sdílí jen v nutném rozsahu.
7. Nulová odvěta – zákaz postihu oznamovatele či oběti.

Role a odpovědnosti

Safeguarding Officer ČSKe (SO)

ČSKe jmenuje Safeguarding Officer jako centrální kontaktní osobu pro:

- příjem oznámení,
- koordinaci řešení a dokumentace,
- doporučení ochranných opatření,
- spolupráci s disciplinární komisí a (dle potřeby) s orgány veřejné moci.

SO má jednat nezávisle, nestranně a v důvěrném režimu.

Vyšetřovací podpora.

SO může využít:

- vyšetřující osoby (ideálně genderově vyvážené),
- spolupráci s právníkem / externím odborníkem,
- zdravotníka / psychologa (doporučení odborné pomoci, nikoli „terapie“ uvnitř svazu).
-

Odpovědnost klubů a akcí:

- Klub/pořadatel určí kontaktní osobu na akci (Event SO / odpovědná osoba).
- Na soutěžích a kempech musí být jasně uvedeno: kam hlásit incident (osobně, telefon, e-mail).

Kodex chování

Platí pro trenéry, doprovod, funkcionáře, rozhodčí i sportovce.

Co je povinné:

- respekt, slušná komunikace, přiměřená kázeň,
- transparentní tréninková pravidla,
- bezpečné cestování a ubytování,
- jasné hranice ve vztazích dospělý–nezletilý,
- okamžité řešení rizik a hlášení incidentů.

Co je zakázané:

- ponižování, výhrůžky, „tresty“ na hraně týrání,
- fyzické tresty, „výchovné facky“,
- sexualizované poznámky, dotyky, soukromé „dvojnáčné“ situace,
- soukromé schůzky s nezletilým bez dohledu (není-li nezbytné a předem dohodnuté s rodičem),
- sdílení intimních materiálů, sexting, nátlak přes chaty,
- odplata vůči oznamovateli.

Doporučené bezpečnostní hranice (praxe):

- komunikace s nezletilými ideálně přes skupinové kanály / s rodičem v kopii,
- při ošetření/zdravotním zásahu přítomnost další osoby,
- při přesunech/ubytování dodržet dozor a oddělení dle věku/pohlaví podle pravidel akce,
- trenér nesdílí pokoj s nezletilým (výjimky jen v jasně zdůvodněných situacích a se souhlasem rodiče + pořadatele).

Prevence a vzdělávání

ČSKe zajišťuje a doporučuje:

- krátké školení safeguardingu pro trenéry a vedoucí akcí,
- informování sportovců a rodičů: práva, hranice, kam se obrátit,
- viditelné kontakty na SO (weby svazu, propozice, nástěnky na akci),
- pravidelnou aktualizaci postupů dle zkušeností.

Hlášení incidentů (reporting)

Kdo může hlásit:

Kdokoli – sportovec, rodič, trenér, rozhodčí, svědek, člen doprovodu.

Co hlásit:

- podezření nebo prokázané chování dle definic výše,
- nevhodné chování online,
- „red flags“ (izolace dítěte, neadekvátní dotyky, opakované ponižování).

Kanály hlášení

- Safeguarding Officer ČSKe (e-mail/telefon + formulář),
- odpovědná osoba na akci (Event SO),
- v urgentních situacích: zdravotník, pořadatelská služba, vedení akce.

U nezletilých platí zvýšená povinnost reagovat – i „podezření“ je důvodem k oznámení.

Postupy řešení stížností

Okamžitá bezpečnostní opatření (první krok)

Pokud je riziko pro nebezpečí:

- oddělit osoby, zajistit doprovod, přivolat zdravotníka,
- dočasně omezit přístup do prostor/na tatami,
- zajistit, aby oběť nebyla sama,
- u vážných podezření (zejm. sexuální): neprovádět „mediaci“, postupovat formálně.

Neformální postup (jen u méně závažných věcí)

Cíl: rychlá náprava bez dokazování (např. nevhodná poznámka, jednorázové nevhodné chování bez prvků násilí).

- upozornění na nevhodnost,
- záznam události,
- dohoda o nápravě a prevenční opatření.

Formální postup

Použije se vždy, když:

- jde o sexuální obtěžování/zneužití, fyzické násilí, grooming, závažné psychické týrání,
- jde o nezletilé,
- jde o opakované jednání,
- hrozí odvěta, nebo je výrazná nerovnost moci.

Kroky:

1. písemné oznámení,
2. SO provede prvotní posouzení a doporučí opatření,
3. shromáždění podkladů (oddělené rozhovory, důkazy, záznamy),
4. předání k disciplinárnímu řešení (dle interních předpisů ČSKe),
5. výsledek + následná prevence a podpora zúčastněných.

Nezletilí – zvláštní režim

- informování rodiče/opatrovníka pokud tím nevznikne riziko pro dítě,
- pokud by informování mohlo dítě ohrozit, informuje se jiná odpovědná osoba v delegaci (ideálně zdravotník/právník) a postup se konzultuje s odborníky,
- u podezření na trestný čin: postup dle práva ČR, kontaktování příslušných orgánů.

Důvěrnost a ochrana před odvetou

- Identita a informace jsou důvěrné a sdílí se jen s osobami, které je potřebují znát.
- ČSKe zakazuje jakoukoli odvetu vůči oznamovateli/oběti/svědce.
- Záměrně křivé a škodlivé obvinění je disciplinárně postižitelné.

Disciplinární opatření

Pokud je porušení prokázáno, mohou následovat (dle interních předpisů ČSKe a pravidel akcí):

- napomenutí, podmíněné opatření, povinné školení,
- omezení činnosti na akcích / odebrání akreditace,
- pozastavení/odebrání licence (trenér, rozhodčí),
- vyloučení z činnosti,
- součinnost s orgány veřejné moci, je-li podezření na protiprávní jednání.

Opatření musí být přiměřená závažnosti, četnosti, okolnostem a zvláště přísná, pokud je obětí nezletilý.

ŠABLONA – Stručný formulář oznámení

1. Jméno oznamovatele + kontakt (lze i anonymně, ale omezuje šetření)
2. Koho se incident týká (oběť / údajný pachatel / svědci)
3. Datum, čas, místo (akce, klub, online platforma)
4. Popis události (co se stalo, jak často, jak dlouho)
5. Důkazy (screenshoty, zprávy, video, svědci)
6. Okamžité riziko? (ano/ne) – potřebná ochranná opatření
7. U nezletilých: kontakt na rodiče/opatrovníka + posouzení rizika informování
8. Souhlas se sdílením údajů v nezbytném rozsahu (ano/ne)

Rychlý checklist pro trenéry a vedoucí

- Mám jasná pravidla komunikace s dětmi?
- Probíhá dohled v šatnách/ubytování bezpečně a transparentně?
- Víím, komu a jak nahlásit incident?
- Nepoužívám ponižování jako „motivaci“?
- Reaguji hned na nevhodné vtipy, dotyky, nářky, kyberšikanu?